

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 juillet 2012

PROPOSITION DE LOI**relative à l'acte d'avocat****AMENDEMENTS**N° 5 DE M. **GOFFIN** ET MME **MARGHEM**

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. L'acte sous seing privé contresigné par les avocats de chacune des parties fait pleine foi de la signature de la ou des parties qui s'engagent entre les parties contractantes, leurs héritiers et ayants cause, jusqu'à inscription en faux.

L'acte doit être contresigné par autant d'avocats qu'il y a de parties ayant un intérêt distinct.”

JUSTIFICATION

Il ressort des différentes auditions en commission de la justice qu'accorder une valeur probante significative à un acte sous seing privé contresigné par des avocats serait une réforme utile.

Documente précédentes:

Doc 53 **1498/ (2011/2012):**

001: Proposition de loi de M. Giet et consorts.
002: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 juli 2012

WETSVOORSTEL**betreffende de advocatenakte****AMENDEMENTEN**Nr. 5 VAN DE HEER **GOFFIN** EN MEVROUW **MARGHEM**

Art. 2

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 2. De door de advocaten van elk van de partijen medeondertekende onderhandse akte levert, tot betichting van valsheid, tussen de contracterende partijen alsook hun erfgenamen en rechtverkrijgenden een volledig bewijs op van de handtekening van de partij of de partijen die zich aldus verbinden.

De akte moet worden medeondertekend door evenveel advocaten als er partijen met een onderscheiden belang zijn.”

VERANTWOORDING

Uit de verschillende hoorzittingen in de Commissie voor de Justitie blijkt dat het een nuttige hervorming ware, mocht een significante bewijskracht worden verleend aan een door advocaten medeondertekende onderhandse akte.

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1498/ (2011/2012):**

001: Wetsvoorstel van de heer Giet c.s.
002: Amendementen.

En effet, elle permettrait de reconnaître la plus-value professionnelle apportée par les avocats qui aideraient à la rédaction de tels actes ainsi que d'attirer l'attention des parties sur l'importance des engagements qu'elles contractent. Enfin elle permettrait d'éviter certaines contestations sur des éléments telles que la signature, qui quoique rares, sont bien souvent des manœuvres dilatoires et encombrant les tribunaux.

Par ce contreseing, l'avocat ne fait pas de constatations ayant une force probante accrue, cela relèverait de la fonction publique, mais la ou les parties renoncent à leur droit de refuser ou non de reconnaître leur signature sur le document. Ainsi, on arrive à un renversement du contentieux, puisque la partie ou ses héritiers ou ayants cause, s'ils veulent contester la signature, devront introduire une procédure en faux civil, prévue aux articles 895-914 C.Jud.

De cette façon l'auteur de l'amendement espère que cet acte contresigné par l'avocat aura un impact positif sur la déjudiciarisation des conflits lorsqu'elle est possible.

Les avocats ne contresigneraient les actes qu'en connaissance de cause et après avoir dument conseillé les parties sur les conséquences juridiques de cet acte, en étant pleinement conscient de la responsabilité professionnelle qui y est attachée. Dans cette mesure, il est important que l'acte soit contresigné par au moins autant d'avocats qu'il n'y a de parties ayant un intérêt distinct. En effet il ressort des auditions que le rôle premier de l'avocat est de défendre l'intérêt particulier de son client, afin de garantir que ces intérêts soient pleinement défendus, les spécialistes de droit préconisent qu'il y ait autant d'avocats que de parties avec un intérêt distinct. Un seul avocat ne pourrait, en effet, assurer cette mission de la même façon et avec la même intensité vis-à-vis de chacune des parties, si celles-ci ont des intérêts distincts.

N° 6 DE M. GOFFIN ET MME MARGHEM

Art. 4

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 4. L'acte sous seing privé contresigné par avocat est, sauf disposition dérogeant expressément au présent article, dispensé de toute mention manuscrite exigée par la loi. Toutefois, sauf s'il est revêtu d'une signature électronique au sens de l'article 4, § 4, de la loi du 9 juillet 2001 fixant certaines règles relatives au

Zulks zou immers de mogelijkheid bieden de professionele toegevoegde waarde te erkennen van de advocaten die bij de opmaak van dergelijke akten zouden helpen, alsmede de aandacht van de partijen te vestigen op het belang van de verbintenissen die zij aangaan. Ten slotte zou het bepaalde betwistingen kunnen voorkomen over aspecten zoals de handtekening, die, hoewel ze niet vaak voorkomen, dikwijls vertragingstactieken zijn die werkoverlast veroorzaken voor de rechtbanken.

Die medeondertekening heeft niet tot gevolg dat de advocaat vaststellingen doet met een grotere bewijskracht (daarvoor zou immers de overheid bevoegd zijn), maar wel dat de partij(en) afziet/zien van het recht haar/hun handtekening op het document te erkennen of te weigeren te erkennen. Dat leidt tot een omkering van het geschil, aangezien de partij, haar erfgenamen of rechtverkrijgenden, indien zij de handtekening wensen te betwisten, een burgerlijke valsheidsprocedure zullen moeten instellen op grond van de artikelen 895 tot 914 van het Gerechtelijk Wetboek.

Op die manier hopen de indieners van het amendement dat die door de advocaat medeondertekende akte, waar mogelijk, een gunstige weerslag zal hebben op het streven conflicten uit de gerechtelijke sfeer te halen.

De advocaten zouden de akten alleen met kennis van zaken medeondertekenen nadat zij de partijen behoorlijk hebben geadviseerd over de juridische gevolgen van die akte, in het volle besef van de beroepsverantwoordelijkheid die eraan verbonden is. In dat opzicht is het belangrijk dat de akte wordt medeondertekend door ten minste evenveel advocaten als er partijen met een onderscheiden belang zijn. De hoorzittingen tonen immers aan dat de belangrijkste functie van de advocaat erin bestaat het specifieke belang van zijn cliënt te verdedigen; om te waarborgen dat die belangen ten volle worden verdedigd, bepleiten de rechtsspecialisten dat er evenveel advocaten als partijen met een onderscheiden belang zouden zijn. Eén enkele advocaat zou die taak immers niet op dezelfde manier en met dezelfde intensiteit ten aanzien van elk van de partijen kunnen vervullen, indien zij onderscheiden belangen hebben.

Nr. 6 VAN DE HEER GOFFIN EN MEVROUW MARGHEM

Art. 4

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

“Art. 4. Behoudens als een bepaling uitdrukkelijk afwijkt van dit artikel, hoeft op de door een advocaat medeondertekende onderhandse akte geen enkele bij wet opgelegde handgeschreven vermelding te worden aangebracht. Tenzij er een elektronische handtekening op werd aangebracht in de zin van artikel 4, § 4, van de

cadre juridique pour les signatures électroniques et les services de certification, il est établi en au moins autant d'exemplaires qu'il y a de parties ayant un intérêt distinct et d'avocat(s) signataire(s)."

JUSTIFICATION

Par contre le présent amendement supprime purement et simplement l'effet de force exécutoire que la proposition de loi originale entendait attacher à cet acte contresigné par des avocats.

Tout d'abord, parce que la solution proposée, via l'homologation d'un juge ne permet pas de répondre au souci de désengorger les tribunaux, puisqu'elle leur rajoute une tâche complémentaire.

En outre, elle pourrait s'avérer dangereuse pour le justiciable dans la mesure où le juge ne pourrait que contrôler l'ordre public ou l'intérêt des enfants mineurs mais pas le déséquilibre manifeste qui existerait entre les parties par exemple ou encore les dispositions impératives comme l'interdiction de vente entre époux, les dispositions protégeant les incapables, certains vices de consentement, etc... Tous ces éléments de fond qui peuvent entacher la validité de la convention ne pourront plus faire l'objet de discussion, sauf peut-être au moment de l'exécution, ce qui voudrait dire que le débat sur le fond serait déplacé vers le juge de saisie, ce qui n'est vraisemblablement pas le but.

Enfin, parce qu'il a été démontré lors des auditions qu'il existe déjà actuellement de nombreuses alternatives à l'homologation pour assortir rapidement une convention de la force exécutoire, qui sont toutes aussi efficaces et rapides pour le justiciable: la procédure de conciliation, le dépôt au rang des minutes d'un notaire, la procédure de médiation avec un médiateur agréé,...

Philippe GOFFIN (MR)
Marie-Christine MARGHEM (MR)

wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen, de elektronisch aangetekende zending en certificatediensten, wordt de akte evenwel opgemaakt in ten minste evenveel exemplaren als er partijen met een verschillend belang en ondertekenende advocaten zijn."

VERANTWOORDING

Dit amendement schaft zonder meer de uitvoerende uitwerking af die het oorspronkelijke wetsvoorstel aan die door een advocaat medeondertekende onderhandse akte beoogde te verlenen.

Daartoe kunnen de volgende redenen worden opgegeven. Ten eerste biedt de in het wetsvoorstel voorgestelde oplossing, via de homologatie door een rechter, niet de mogelijkheid in te spelen op het streven de rechtbanken te ontlasten, aangezien die oplossing de rechtbanken een bijkomende taak oplegt.

Bovendien zou ze gevaarlijk kunnen zijn voor de rechtzoekende omdat de rechter alleen op de openbare orde of het belang van de minderjarige kinderen zou kunnen toezien, maar bijvoorbeeld niet op de kennelijke onbalans die tussen de partijen zou bestaan, of op de dwingende bepalingen, zoals het verbod van verkoop tussen echtgenoten, de bepalingen die de handelingsonbekwamen beschermen, bepaalde wilsgebreken enzovoort. Al die elementen ten gronde die de geldigheid van de overeenkomst kunnen aantasten, zullen geen aanleiding meer kunnen geven tot discussie, behalve misschien op het ogenblik van de tenuitvoerlegging. Dat zou betekenen dat het debat over de grond van de zaak naar de beslagrechter zou worden doorgeschoven, wat kennelijk niet de bedoeling is.

Ten slotte is uit de hoorzittingen gebleken dat, om aan een overeenkomst snel uitvoerende kracht te verlenen, thans voor de homologatie al tal van alternatieven bestaan die allemaal even doeltreffend en snel zijn voor de rechtzoekende: de procedure van minnelijke schikking, de neerlegging onder de minuten van een notaris, de bemiddelingsprocedure met een erkende bemiddelaar enzovoort.